

дание, авторите започват с: точно посочване на заглавието; периода, през който излиза; място на издаването; начин на печатане; редактор; обществено значение; характер; рубрики и специфични публикации (например на страниците на „Цариградски вестник“ за пръв път на български език излиза романът на Даниел Дефо „Робинзон Крузо“). Тук отново личи придръжане към вече установената традиция²².

От всичко казано дотук може да се заключи, че в българската историческа наука през 40-те и 50-те години на ХХ в. вече има ясно изградена представа за това, какви корпуси от документи и какви описи или показалци трябва да се съставят. След промените, настъпили в България след 1944 г., българските учени продължават работата си в тази насока. През 1951-1952 г. са изградени Държавен архивен фонд и мрежа от архивни учреждения, чиято задача е да се обхване цялото архивно богатство на страната. Те подпомагат изследователите да се ориентират в документалното наследство чрез издаването на пътеводители и други справочници²³.

В БАН още в края на 1944 г. към Историко-филологическия клон се създава ново списание - „Исторически преглед“. Още в брой трети Димо Минев издава апел за издирване на архиви и документи. На зададения от самия него въпрос: „Какво трябва да правим с придобитите документи?“ дава следния отговор: „... ония, които боравят с перото, да ги описват и препишат точно и в този им вид да ги дадат за печат...“²⁴. Това свидетелства за желанието на българските учени да продължат и систематизират усилията си в тази насока. С новия Закон за Българската академия на науките от 1947 г. официално се извършват промените в структурата и същността на институцията. На заседание на Управителния съвет при Историко-филологическия клон от 6 март 1947 г. се създава Институт за българска история, в чиято основа застава Комисия за събиране и издаване на изворите за българската история²⁵.

Според Хр. Гандев документалните издания на извори и документи, ако са на професионално ниво, ще осигурят достойна замяна на съответните оригинали и ще ги направят по-достъпни за изследователите и любителите на историята. В същото време описите ще им спестяват лутането из множеството архиви и по-бързото намиране на информация. Ще минат десетилетия от написването на първите програми в тази насока, изискванията към историците ще нарастват, ще се промени съществено методологията на работа. Голяма роля в това направление от българската историческа наука изиграва и проф. д-р Христо Гандев чрез предлаганите от него програми, чрез лекциите, които изнася пред бъдещите историци,